

โครงการตามนโยบายของรัฐบาล :
เตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมิน PISA

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

PISA

มุ่งยกระดับสมรรถนะของผู้เรียน
สู่การแข่งขันบนเวทีโลก

โครงการตามนโยบายของรัฐบาล :
เตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมิน PISA

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

PISA

มุ่งยกระดับสมรรถนะของผู้เรียน
สู่การแข่งขันบนเวทีโลก

ม่งยกระดับสมรรถนะของผู้เรียน สู่การแข่งขันบนเวทีโลก

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2562

จำนวนพิมพ์ 5,000 เล่ม

ผู้จัดพิมพ์ สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์อักษรไทย (น.ส.พ. ฟ้าเมืองไทย)
เลขที่ 85, 87, 89, 91 ซอยเจริญสนิทวงศ์ 40 ถนนเจริญสนิทวงศ์
แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700
โทร. 0-2424-4557, 0-2424-0694 โทรสาร 0-2433-2858

คำนำ

สืบเนื่องจากประเทศไทยได้เข้าร่วมโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศสมาชิกและประเทศร่วมโปรแกรม โดยประเมินความสามารถในการใช้ความรู้และทักษะของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี ในด้านการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยทำการประเมิน 3 ปีต่อครั้ง และ ปี พ.ศ. 2564 จะครบรอบการประเมินอีกครั้ง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ซึ่งให้ความสำคัญกับการประเมินทั้งในระดับห้องเรียน ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ได้มีนโยบายที่จะยกระดับการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA) ให้สูงขึ้น ด้วยการให้มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการพัฒนาผลการประเมินนักเรียนมาตรฐานสากล ประจำประเทศไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงบัญชาให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) จัดตั้งศูนย์ PISA สพฐ. ให้เป็นหน่วยงานภายใต้การบริหารของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์ PISA สพฐ. จึงได้ดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยยึดพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ข้อ 3 มุ่งงานทำ - มีอาชีพ และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ข้อ 2 ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน และข้อ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เพื่อขับเคลื่อนการยกระดับสมรรถนะผู้เรียนสู่การแข่งขันในเวทีโลก

รายงานโครงการตามนโยบายของรัฐบาล : เตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมิน PISA ประจำปีงบประมาณ 2561 เป็นเอกสารสรุปผลการดำเนินงานของศูนย์ PISA สพฐ. สำนักทดสอบทางการศึกษา เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารรายงานฉบับนี้จะเป็นข้อมูลที่น่าไปใช้ประโยชน์สำหรับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สารบัญ

	หน้า	
ส่วนที่ 1	ความเป็นมา	1
ส่วนที่ 2	วัตถุประสงค์	3
ส่วนที่ 3	เป้าหมาย	3
ส่วนที่ 4	การดำเนินงาน	4
ส่วนที่ 5	ผลการดำเนินงาน	19
ส่วนที่ 6	ประโยชน์ที่ได้รับ	29
ส่วนที่ 7	ภาคผนวก	31
	- ภาคผนวก ก ข้อมูลพื้นฐาน PISA 2018	33
	- ภาคผนวก ข ผลการประเมิน PISA 2018 กลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	39

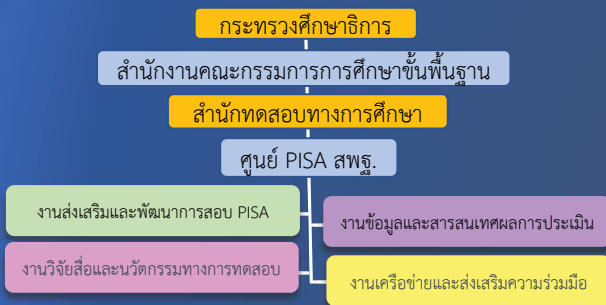
PISA

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ข้อ ๓ มีงานทำ - มีอาชีพ
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ข้อ ๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ข้อ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

จัดตั้ง ศูนย์ PISA สพฐ.

เป้าหมายหลัก

นักเรียน

นักเรียนมัธยมศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนา
สมรรถนะตามแนว PISA ดังนี้

พัฒนาระบบ
คลังข้อสอบ
แบบออนไลน์

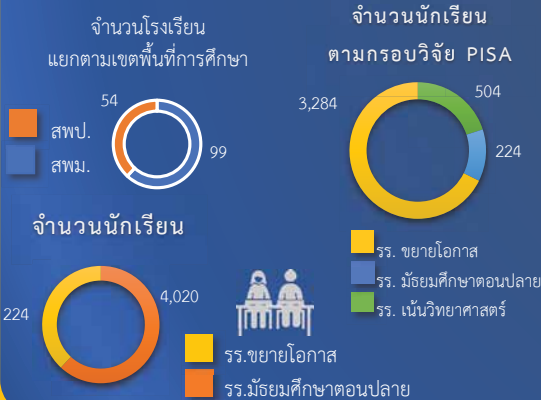

พัฒนาสมรรถนะ
การคิดแก้ปัญหา
ตามแนว PISA

พัฒนาทักษะ
การคิดสร้างสรรค์

ข้อมูลพื้นฐาน PISA 2018

ครูผู้สอน

ผู้สอนทุกคนได้พัฒนากระบวนการ
เรียนการสอนและการวัดและประเมินผล
เพื่อพัฒนาสมรรถนะในศตวรรษที่ 21

มีความเข้าใจ
เทคนิคและวิธีการ
สร้างข้อสอบ PISA

มีสื่อเสริมทักษะ
กระบวนการคิดแก้ปัญหา
ตามแนว PISA

พัฒนาเครื่องมือส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์
ในชั้นเรียน

จัดทำโดย ศูนย์ PISA สพฐ. สำนักทดสอบทางการศึกษา

PISA CENTER

เตรียมความพร้อมรับ

การประเมิน PISA 2018

Computer Based Assessment

นักเรียนทุกคนได้รับการฝึก

ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์

เพื่อการสอบ PISA

Formative Assessment

ศูนย์ PISA พัฒนาชุดฝึกทักษะ

การคิดแก้ปัญหาตามแนวทาง

การประเมินของ PISA

ทั้ง 3 ด้าน เพื่อบริการ

เครื่องมือการประเมินผล

ระดับชั้นเรียน

เตรียมความพร้อมรับ

การประเมิน PISA 2021

PISA Style Items

สร้างข้อสอบ PISA-Style

กว่า 400 ข้อ

PISA-Style Online Testing

พัฒนาและออกแบบเพื่อให้

ผู้เรียนมัธยมศึกษาทุกคน

เข้าถึงข้อสอบได้ง่าย

CAPACITY BUILDING

ครูและศึกษานิเทศก์ทุกคน

ได้พัฒนาศักยภาพการสร้าง

ข้อสอบตามแนว PISA

Creative Thinking

พัฒนาเครื่องมือส่งเสริม

และประเมินทักษะการคิด

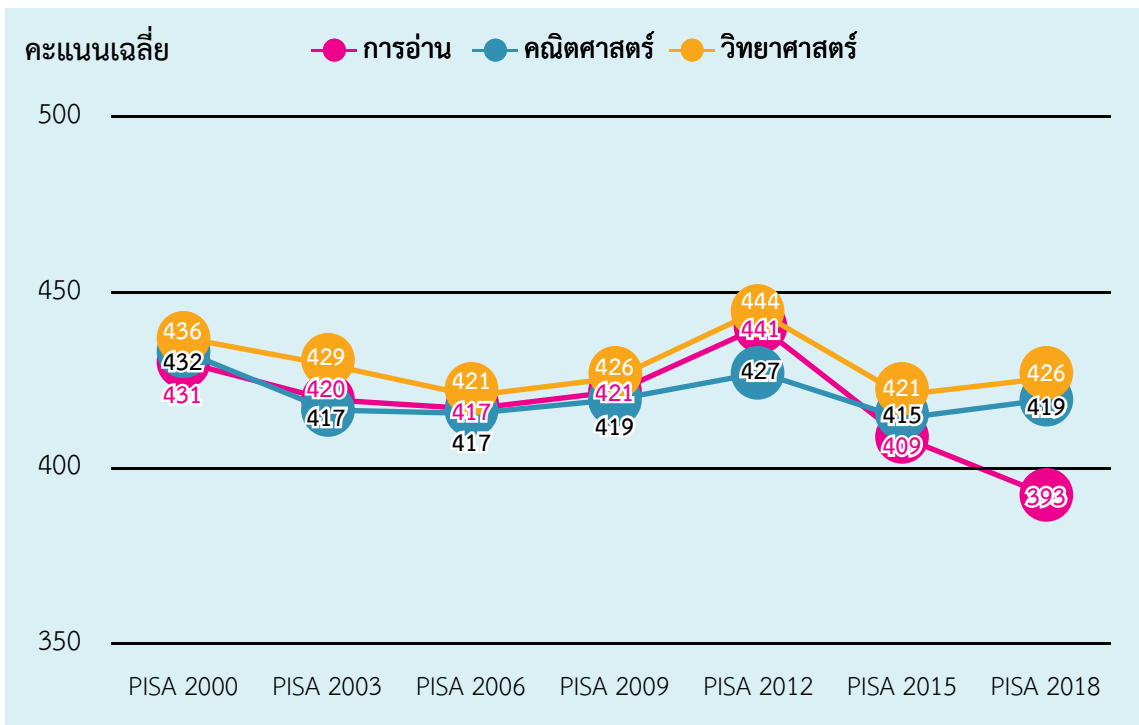
สร้างสรรค์และคิดวิเคราะห์

โครงการตามนโยบายของรัฐบาล : เตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมิน PISA

1. ความเป็นมา

โปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) ริเริ่มโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development หรือ OECD) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของระบบการศึกษาในการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนมีศักยภาพหรือความสามารถพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง โดย PISA เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้ความรู้และทักษะในชีวิตจริงมากกว่าเรียนรู้ตามหลักสูตรในโรงเรียน และประเมินคุณภาพระบบการศึกษาของประเทศที่เข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมให้เยาวชนมีศักยภาพสำหรับการแข่งขันในอนาคต เน้นการประเมินสมรรถนะของนักเรียนในการใช้ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาในชีวิตจริง หรือ “ความฉลาดรู้” (Literacy) ใน 3 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน (Reading Literacy) ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ (Mathematical Literacy) และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Literacy) ซึ่งความฉลาดรู้ทั้ง 3 ด้านนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นสิ่งที่ประชากรจำเป็นต้องมีเพื่อการพัฒนาและการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศ

ผลการประเมิน PISA 2018 พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยในด้านวิทยาศาสตร์ 426 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) การอ่าน 393 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 487 คะแนน) และคณิตศาสตร์ 419 คะแนน (ค่าเฉลี่ย OECD 489 คะแนน) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ PISA 2015 ด้านการอ่านมีคะแนนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์มีคะแนนเพิ่มขึ้นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อย่างไรก็ตาม เมื่อวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของคะแนนในภาพรวมตั้งแต่การประเมินรอบแรกจนถึง PISA 2018 พบว่า ผลการประเมินความฉลาดรู้ด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แนวโน้มผลการประเมิน PISA ตั้งแต่ PISA 2000 - PISA 2018

PISA ดำเนินการเก็บข้อมูลในเดือนสิงหาคมของทุกรอบการประเมิน จากนักเรียนกลุ่มตัวอย่างประมาณ 8,000 - 9,000 คน ทุกสังกัดการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบทดสอบและแบบสอบถาม นอกจากนี้ยังมีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน

สำหรับ PISA 2018 ที่ผ่านมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ในขณะนั้น กำหนดให้มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเข้าร่วมโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) รวมทั้งสร้างแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่นตั้งใจในการเข้าร่วมโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018 ให้แก่นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามแนวทางการประเมินของ PISA
- 2.2 เพื่อพัฒนาข้อสอบวัดสมรรถนะของผู้เรียนตามแนว PISA ใน 3 ด้าน ได้แก่ ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์
- 2.3 เพื่อพัฒนาระบบคลังข้อสอบออนไลน์วัดสมรรถนะของผู้เรียนด้านความฉลาดรู้ตามแนว PISA
- 2.4 เพื่อขับเคลื่อนนโยบายและแนวทางการเตรียมความพร้อมสู่การปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการ PISA
- 2.5 เพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ในการสร้างข้อสอบ การวัดสมรรถนะด้านความฉลาดรู้ตามแนว PISA

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

- 3.1.1 นักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4,200 คน
- 3.1.2 ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 459 คน
- 3.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 153 คน
- 3.1.4 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 84 คน
- 3.1.5 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 225 คน
- 3.1.6 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9,420 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 7,062 โรงเรียน และโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 2,358 โรงเรียน
- 3.1.7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 225 เขตพื้นที่
- 3.1.8 ข้อสอบวัดสมรรถนะผู้เรียนด้านความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมิน PISA จำนวน 300 ข้อ
- 3.1.9 ระบบคลังข้อสอบแบบออนไลน์วัดสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมิน PISA จำนวน 1 ระบบ

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีความพร้อมในการเข้าร่วมโปรแกรมการประเมิน PISA 2018

3.2.2 นักเรียนมีสมรรถนะสอดคล้องกับแนวทางการประเมินของ PISA

3.2.3 บุคลากรระดับสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างข้อสอบแบบ PISA-Style และสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนได้

3.2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาตระหนักและเห็นความสำคัญของผลการสอบ PISA ที่มีต่อประเทศ

3.2.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีเครื่องมือที่ได้มาตรฐานในการพัฒนาสมรรถนะความฉลาดรู้ของนักเรียน

3.2.6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถขยายขีดความสามารถในการให้บริการด้านการวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเข้าถึงการบูรณาการองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียน ครู และประชาชนทั่วไป ส่งผลให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันและส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

4. การดำเนินงาน

ตามที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) กำหนดนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อเข้าร่วมโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมอบให้สำนักทดสอบทางการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการตามนโยบายดังกล่าว โดย ศูนย์ PISA สพฐ. ซึ่งได้วางแผนการดำเนินการดังต่อไปนี้

4.1 กิจกรรมที่ 1 จัดตั้งศูนย์ PISA สพฐ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกาศจัดตั้งศูนย์ PISA สพฐ. เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560

4.1.1 สถานที่ตั้งของศูนย์

ระยะแรกของการเริ่มก่อตั้งศูนย์ PISA สพฐ. ขอความร่วมมือกับสำนักอำนวยการ เพื่อหาและปรับปรุงสถานที่ตั้งศูนย์ให้เหมาะสมกับบริบทการทำงาน อุปกรณ์สำนักงานที่จำเป็น และได้จัดตั้งศูนย์ PISA สพฐ. ที่อาคารรัชมิ่งคลาสสิก 2 ชั้น 7 กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนิน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10300 หมายเลขโทรศัพท์ 02-288-5808 E-Mail : pisacenter@gmail.com

4.1.2 โครงสร้างและอัตรากำลังศูนย์ PISA สพฐ.

ศูนย์ PISA สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกลุ่มงานภายใน สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานการศึกษาตาม มาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 ในการจัดตั้ง จะไม่เป็นการเพิ่มอัตรากำลังและบุคลากรในภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ดำเนินงานบริหารอัตรากำลังที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบโครงสร้างกลุ่มงาน 4 กลุ่ม ดังนี้

4.2 กิจกรรมที่ 2 โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินโปรแกรม PISA 2018 ให้กับบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาด้านการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-based Assessment)

เป็นกิจกรรมที่มุ่งเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018 เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักเกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (PISA 2018) ให้กับบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องฝึกทักษะการทำข้อสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-based Assessment) ให้กับบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำแผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรองรับการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากลในภาพรวม ผู้เข้ารับการอบรมประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ตัวแทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีนักเรียนเป็นกลุ่มเป้าหมายการสอบ PISA บุคลากรในสำนักทดสอบทางการศึกษา และตัวแทนจากสำนักต่างๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เปิดการประชุม โดย ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สพฐ.
นางสุกัญญา งามบรรจง

รอง ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ. ขึ้นแจงกิจกรรม
และแนวทางการเตรียมความพร้อม

ผู้พัฒนาระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA
ของ สสวท. เป็นวิทยากรการเข้าใช้ระบบฯ

ศึกษานิเทศก์จาก 225 เขตพื้นที่การศึกษา
ฝึกฝนการเข้าระบบออนไลน์ข้อสอบ PISA
และทดลองทำข้อสอบ

4.2.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 การประชุมเตรียมความพร้อมเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล ประจำปี 2561 (PISA 2018) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะระดับผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์) ให้เกียรติเป็นประธานเปิดการประชุม และสร้างความตระหนักให้ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมายเฉพาะ จำนวน 153 โรงเรียน ร่วมกันขับเคลื่อนสร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน แก้ปัญหาและช่วยเหลือครูที่เป็นผู้รับผิดชอบในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน

รวมทั้งได้รับฟังประสบการณ์จากโรงเรียนที่เข้าร่วม PISA 2015 ในการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียน รวมทั้งข้อปฏิบัติที่ควรระวัง

เปิดการประชุม

โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

นักข่าวสัมภาษณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับแนวทางในการสอบ PISA 2018

เวทีเสวนา บทเรียนสำคัญจากโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง PISA 2015 สู่ PISA 2018

4.2.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 การขับเคลื่อนแผนการยกระดับการประเมิน PISA 2018

โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ จำนวน 153 โรงเรียน ร่วมเรียนรู้กิจกรรมที่จำเป็นต่อการเตรียมความพร้อมผู้เรียน อาทิ กิจกรรมฝึกทักษะการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ กิจกรรมสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน กิจกรรมวิเคราะห์และตรวจสอบข้อสอบ PISA เป็นต้น

ระยะเวลาและสถานที่จัดประชุม กำหนดจัดประชุมเป็น 3 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 3 - 6 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการศึกษา ศักขานิติศาสตร์ และครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 19 - 22 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการศึกษา ศักขานิติศาสตร์ และครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

ครั้งที่ 3 ระหว่างวันที่ 26 - 29 มิถุนายน 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการศึกษา ศักขานิติศาสตร์ และครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เข้ากลุ่มปฏิบัติการกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
และตรวจสอบข้อสอบการรู้เรื่องการอ่าน
การรู้เรื่องคณิตศาสตร์
และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์

ผู้เข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนแนวคิด
ในการสร้างแรงจูงใจ

4.2.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 กำกับ ติดตาม และประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการ เข้ารับการประเมิน

กำกับ ติดตาม สร้างความมั่นใจ สร้างความตระหนักแก่ครูในการปฏิบัติงาน
เตรียมความพร้อมผู้เรียน และให้สร้างแรงจูงใจแก่นักเรียนในการเข้ารับการประเมิน PISA 2018

สพฐ. ออกติดตามและให้คำแนะนำครูผู้ประสาน
และครูผู้ควบคุมสอบในการเตรียมพร้อมสอบ
PISA 2018

แลกเปลี่ยนความคิดกับครูผู้ประสาน
และครูผู้ควบคุมสอบที่ได้เข้ารับการอบรมจาก สสวท.
ในการเตรียมพร้อมสอบ PISA 2018

เด็กนักเรียนทดลองใช้ระบบออนไลน์
ข้อสอบ PISA เพื่อที่จะได้รู้ถึงความพร้อม
ในการสอบ PISA 2018

ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ. ร่วมให้คำแนะนำ
และให้กำลังใจนักเรียนในการสอบ PISA 2018 นี้

4.2.5 กิจกรรมย่อยที่ 5 พัฒนาแบบทดสอบวัดสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทาง PISA

เพื่อเป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมรับการประเมิน PISA 2018 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคลังเครื่องมือวัดสมรรถนะความฉลาดรู้ (Literacy) ตามแนวทางการประเมิน PISA 2018 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคู่มือการสร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะความฉลาดรู้ตามแนวทางการประเมิน PISA สร้างเครื่องมือวัดสมรรถนะฯ และบรรณาธิการกิจเครื่องมือวัดสมรรถนะฯ ให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพ และนำไปใช้เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนก่อนเข้ารับการประเมินในเดือนสิงหาคม 2561 วิธีการดำเนินการประชุมประกอบด้วย การสร้างความรู้ความเข้าใจ ระดมความคิดเห็นและฝึกปฏิบัติจริง

ระยะเวลาการประชุมแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างข้อสอบตามแนวทาง PISA ระหว่างวันที่ 13 - 18 มีนาคม 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ระยะที่ 2 บรรณาธิการกิจข้อสอบ ระหว่างวันที่ 1 - 6 เมษายน 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ระยะที่ 3 จัดฉบับและคู่มือการสอบ ระหว่างวันที่ 22 - 27 เมษายน 2561 ณ โรงแรมรอยัล เบญจา ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ. ชี้แจงการทำงาน

วิทยากรให้คำแนะนำและแก้ไขข้อสอบ

ศึกษานิเทศก์และครูในสังกัด สพฐ. ร่วมกันสร้างเครื่องมือตามแนวทาง PISA

4.2.6 กิจกรรมย่อยที่ 6 พัฒนาสื่อเสริมทักษะกระบวนการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA

เป็นการเตรียมนักเรียนให้พร้อมรับการประเมิน PISA 2018 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้มีการประชุมปฏิบัติการพัฒนาแบบฝึกทักษะการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมิน PISA 2018 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาสื่อเสริมทักษะกระบวนการคิดแก้ปัญหา ทบทวนความรู้และฝึกใช้ความรู้เพื่อการแก้ปัญหา รวมทั้งให้ผู้เรียนมีความคุ้นชินกับรูปแบบและวิธีการคิดหาคำตอบตามแนวทางการประเมินของ PISA อย่างหลากหลาย ก่อนเข้ารับการประเมินในเดือนสิงหาคม 2561 วิธีการดำเนินการประชุมประกอบด้วย การสร้างความรู้ความเข้าใจ และระดมความคิดเห็นด้านการปฏิบัติงานร่วมกันให้บรรลุตามเป้าหมายของการประชุม

เปิดประชุมและบรรยายพิเศษ โดย ผอ.สทศ.

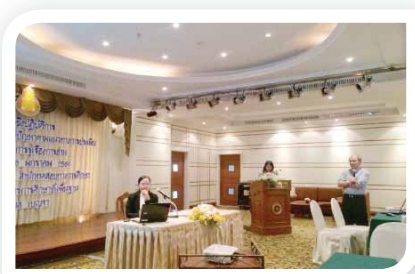
ชี้แจงแผนการดำเนินงานการเตรียมความพร้อมเพื่อรับการประเมิน PISA 2018 ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ.

แบ่งกลุ่มปฏิบัติงานตามกรอบโครงสร้างการประเมิน PISA ด้านการรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 4 กลุ่ม

นำเสนอผลการปฏิบัติงาน

วิทยากรที่ปรึกษา โดย ดร.ปรีชาญ เดชศรี ให้คำปรึกษาปรับปรุงผลงานตามข้อเสนอแนะ

รอง ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ. ให้คำปรึกษาปรับปรุงผลงานตามข้อเสนอแนะ

4.2.7 กิจกรรมย่อยที่ 7 ถอดประสบการณ์การเข้าร่วมโปรแกรม PISA 2018

เพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์จากกลุ่มเป้าหมายการสอบ PISA 2018 สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินงานเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2021 ซึ่งจะมีขึ้นในปี พ.ศ. 2564 และต่อไป ศูนย์ PISA สพฐ. จึงจัดประชุมถอดประสบการณ์การเข้าร่วมโปรแกรม PISA 2018 สู่อุทิศ PISA 2021 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำแนวทางการขับเคลื่อนการยกระดับผลการสอบ PISA 2021 ให้เป็นไปตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ครูผู้สอนที่รับผิดชอบเป็นผู้คุมสอบหรือผู้ประสานงานในการสอบ PISA 2018 จำนวน 153 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 30 คน

เปิดการประชุม โดย ผอ.สทศ.

ผู้ประสานงานและผู้คุมสอบ
โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ PISA 2018
วิเคราะห์ความสำเร็จของการดำเนินงาน

กลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย
ทั้ง 12 โรงเรียน ร่วมกันแบ่งปันแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ
ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อรับการประเมิน
PISA 2018

สรุปปัจจัยสำคัญของการดำเนินงาน
ที่ประสบความสำเร็จ และแนวการทำงานในอนาคต
ที่ควรปรับปรุง

4.3 กิจกรรมที่ 3 โครงการสนับสนุนการจัดสัมมนาเรื่อง “การยกระดับการเรียนรู้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” : ประสพการณ์จาก PISA 2561 (Raising Learning Outcomes in Southeast Asia : Insights from PISA)

ศูนย์ PISA สพฐ. สนับสนุนงบประมาณและเป็นเจ้าภาพร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) จัดสัมมนาเรื่อง “การยกระดับการเรียนรู้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” : ประสพการณ์จาก PISA 2561 ระหว่างวันที่ 29 - 30 พฤศจิกายน 2561 โดยได้รับเกียรติจาก นพ.ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในขณะนั้นเป็นประธานเปิดการประชุม

การสัมมนาครั้งนี้มี Mr.Andreas Schlicher, Director, Directorate of Education and Skills, OECD เข้าร่วมพร้อมด้วยผู้บริหารและนักวิชาการการศึกษาจาก 7 ประเทศ ประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย กัมพูชา มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ และประเทศไทย ร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายและนักวิชาการศึกษาในภูมิภาคอาเซียนได้นำเสนอนโยบายด้านการศึกษาที่เป็นผลสืบเนื่องจากการประเมิน PISA รวมทั้งประเด็นที่น่าสนใจ เชื่อมโยงหลักสูตรการเรียนการสอนกับการประเมินผล สนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีกรณีศึกษาจากประเทศที่ประสบความสำเร็จจากการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ พร้อมทั้งร่วมกันหาแนวทางพัฒนาประสิทธิภาพครูและผู้นำโรงเรียนในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ สร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษารองรับศตวรรษที่ 21

เปิดการประชุม
โดย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายแพทย์ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.
นำทีม รอง ผอ. ศูนย์ PISA สพฐ. และนักวิชาการศึกษา
สังกัดสำนักทดสอบทางการศึกษาเข้าร่วมการประชุม

4.4 กิจกรรมที่ 4 โครงการพัฒนาระบบคลังข้อสอบ PISA-STYLE ด้วยระบบออนไลน์ผ่านระบบ Cloud และใช้ AI ในการตรวจให้คะแนน

จากแผนการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น ศูนย์ PISA สพฐ. ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้อนุมัติให้ศูนย์ PISA สพฐ. หน่วยงานภายใต้สำนักทดสอบทางการศึกษา ดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาวิเคราะห์ วิจัย สร้าง ประเมินคลังข้อสอบ และวัดสมรรถนะแบบออนไลน์ด้านการรู้เรื่องอิงตามแนว PISA ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์ และยังมีประสบการณ์ในการร่วมสร้างข้อสอบ PISA กับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

การดำเนินการดังกล่าวนี้ เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วในชื่อ URL : www.pisacenterobec.org ซึ่งนำระบบดังกล่าวไปทดลองกับกลุ่มนักเรียนจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ PISA 2018 จำนวน 153 โรงเรียน ที่มีประสบการณ์และฝึกฝนทักษะการสอบด้วยคอมพิวเตอร์มาก่อน ทำให้ลดความคลาดเคลื่อนของคะแนนสอบที่เกิดจากการใช้ทักษะการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ การทดลองดังกล่าวนี้ เริ่มดำเนินการไปแล้วเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2562 และสิ้นสุดในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2562 โดยได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและโรงเรียนเป็นอย่างดีตามภาพประกอบด้านล่างนี้

นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง PISA 2018 เข้าทดลองระบบคลังข้อสอบ PISA-STYLE ด้วยระบบออนไลน์ ที่ตรวจข้อสอบด้วย AI

WEBSITE QR CODE

www.pisacenterobec.org

PISA CENTER

HOME

PISA Facts

PISA STYLE

FAQ

ติดต่อ

PISA Center, OBEC

ศูนย์ PISA สพฐ. เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนตามแนวทางประเมินของ PISA และบริการข้อสอบวัดสมรรถนะของผู้เรียนตามแนว PISA ใน 3 ด้าน ได้แก่ การรู้เรื่องการอ่าน, การรู้เรื่องคณิตศาสตร์ และการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ ผ่านระบบคลังข้อสอบออนไลน์วัดสมรรถนะของผู้เรียนด้านการรู้เรื่องตามแนว PISA อันเป็นการขับเคลื่อนนโยบายและแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการ PISA

PISA STYLE

ดูบัตรสอบ

4.5 กิจกรรมที่ 5 พัฒนาศักยภาพด้านการสร้างข้อสอบตามแนว PISA ให้กับบุคลากรส่วนกลาง และระดับเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.5.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 จัดอบรมหลักสูตร PISA Practice Task Writing Training หรือ หลักสูตรเทคนิคและวิธีการสร้างข้อสอบตามแนว PISA ให้กับบุคลากรส่วนกลางและบุคลากรแกนนำระดับเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระหว่างวันที่ 4 - 8 มีนาคม 2562 ณ โรงแรมวินด์เซอร์ สวีท แอนด์ คอนเวนชัน ถนนสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

โดย Cambridge Assessment ออกแบบหลักสูตรการอบรมและจัดวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสร้างข้อสอบตามแนว PISA เป็นผู้ดำเนินการจัดอบรมให้ จำนวน 3 ท่าน ดังต่อไปนี้

1. Andrew Roberts ผู้เชี่ยวชาญการสร้างข้อสอบความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์
2. Rebecca Conway ผู้เชี่ยวชาญการสร้างข้อสอบความฉลาดรู้ด้านการอ่าน
3. Brooke Wyatt ผู้เชี่ยวชาญการสร้างข้อสอบความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์

Rebecca Conway

Brooke Wyatt

Andrew Roberts

นักวิชาการศึกษาส่วนกลางและศึกษานิเทศก์แกนนำกว่า 90 คน
เข้ารับการอบรมเพื่อขยายผลสู่เขตพื้นที่การศึกษาต่อไป

4.5.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 จัดอบรมหลักสูตรเทคนิคและวิธีการสร้างข้อสอบตามแนว PISA ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ดำเนินการขยายผลองค์ความรู้จากหลักสูตร PISA Practice Task Writing Training หรือหลักสูตรเทคนิคและวิธีการสร้างข้อสอบตามแนว PISA ให้กับศึกษานิเทศก์ทั้ง 225 เขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 5 รุ่น ดังนี้

รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 25 - 29 มีนาคม 2562 กรุงเทพมหานคร

รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 6 - 10 เมษายน 2562 จังหวัดขอนแก่น

รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 22 - 26 เมษายน 2562 จังหวัดอุบลราชธานี

รุ่นที่ 4 ระหว่างวันที่ 29 เมษายน - 3 พฤษภาคม 2562 จังหวัดเชียงใหม่

รุ่นที่ 5 ระหว่างวันที่ 11 - 15 พฤษภาคม 2562 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ใช้แบบตรวจสอบรายการเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของสถานการณ์

ศึกษานิเทศก์ทำงานกลุ่มร่วมกัน

นักวิชาการศึกษาส่วนกลางร่วมเป็นวิทยากรแกนนำขยายผลสู่เขตพื้นที่การศึกษา

ศึกษานิเทศก์แกนนำชี้แจงกิจกรรมกลุ่ม

4.6 กิจกรรมที่ 6 พัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน สำหรับเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประเมิน PISA 2021

ด้วยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (องค์การโออีซีดี) ผู้ริเริ่มโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment หรือ PISA) มีแผนในการเพิ่มการประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ในการสอบ PISA ประจำปี 2021

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้ลงนามในบันทึกข้อตกลง (MOU) ร่วมกันเพื่อสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะความคิดสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ของเด็กเยาวชนไทย เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2559 ร่วมกับสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มูลนิธิยุวสถิรคุณ พัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์ และอบรมสร้างเครือข่ายศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 225 เขตพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการใช้เครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียนให้แก่ครูผู้สอนในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประเมิน PISA 2021

การพัฒนา creative thinking ระดับชั้นเรียน

5. ผลการดำเนินงาน

5.1 กิจกรรมที่ 1 จัดตั้งศูนย์ PISA สพฐ.

เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2560 สพฐ. มีคำสั่งแต่งตั้งศูนย์ PISA สพฐ. มีผลให้การเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA มีหน่วยงานและบุคลากรที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน รวมทั้งมีแผนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA ที่ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ดังนี้

แผนการดำเนินงานและรายละเอียดกิจกรรมเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018

แผนการดำเนินงาน	กิจกรรม
1. สื่อสารสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากลแก่บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานทางการศึกษาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ PISA	1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรระดับเขตพื้นที่ การศึกษาด้านการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-based Assessment) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018
	2. สื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับ PISA
	3. กำกับ ติดตาม และประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการเข้ารับการประเมิน
2. เตรียมความพร้อมให้กับครู บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล	4. พัฒนาศักยภาพครูผู้สอนระดับสถานศึกษาด้านการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-based Assessment) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018
	5. สนับสนุนงบประมาณแก่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมรับการประเมิน PISA
3. จัดทำสื่อและองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน	6. พัฒนาแบบทดสอบวัดสมรรถนะตามแนวทาง PISA
	7. พัฒนาสื่อเสริมทักษะกระบวนการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินของ PISA 2018
	8. จัดทำสื่อและองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่แก่ผู้เกี่ยวข้องสำหรับนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน

5.2 กิจกรรมที่ 2 โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้ารับการประเมินโปรแกรม PISA 2018 ให้กับบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.2.1 กิจกรรมย่อยที่ 1 พัฒนาศักยภาพบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาด้านการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer-based Assessment) เพื่อเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018

ศูนย์ PISA สพฐ. จัดทำเอกสารเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018 ให้กับศึกษานิเทศก์เพื่อการขยายผลในระดับสถานศึกษา โดยประกอบด้วยองค์ความรู้โปรแกรมประเมิน PISA 2018 และแหล่งเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อการฝึกทักษะการสอบด้วยคอมพิวเตอร์

ศึกษานิเทศก์จาก 225 เขตพื้นที่การศึกษา จัดประชุมชี้แจงโรงเรียนในสังกัดที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักในการเข้าร่วมโปรแกรม PISA 2018 และฝึกทักษะการสอบด้วยคอมพิวเตอร์ให้กับสถานศึกษาเพื่อคุ้นเคยและสามารถนำไปฝึกให้กับผู้เรียนต่อไปได้

เอกสารเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018 เพื่อขยายผลในระดับสถานศึกษา

5.2.2 กิจกรรมย่อยที่ 2 สื่อสารสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับ PISA

ศูนย์ PISA สพฐ. จัดทำเอกสารเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นข้อมูลที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในการขับเคลื่อนกิจกรรมเตรียมความพร้อม อาทิ กระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง กระบวนการเก็บข้อมูล บุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสอบ ข้อควรระวัง เพื่อไม่ให้ผิดข้อตกลงในกระบวนการวิจัย

ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล เห็นความสำคัญของผลการสอบ PISA ที่มีต่อภาพลักษณ์ของประเทศ และร่วมมือขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรับการประเมิน PISA 2018

สื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้บริหารระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเกี่ยวกับ PISA

5.2.3 กิจกรรมย่อยที่ 3 ขับเคลื่อนแผนการยกระดับการประเมิน PISA 2018

ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบงานด้านการยกระดับคุณภาพผลการสอบ PISA จาก 225 เขตพื้นที่การศึกษา มีความรู้ความเข้าใจโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล และร่วมมือขับเคลื่อนการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรับการประเมิน PISA 2018 ด้วยการนิเทศติดตาม กระตุ้นให้โรงเรียนดำเนินงานเตรียมความพร้อมของผู้เรียนรับการประเมิน PISA 2018 อย่างต่อเนื่อง

ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ความเข้าใจโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล และใช้ความรู้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนด้วยความมั่นใจ

การขับเคลื่อนแผนการยกระดับการประเมิน PISA 2018

5.2.4 กิจกรรมย่อยที่ 4 กำกับ ติดตาม และประเมินความพร้อมของสถานศึกษาในการเข้ารับการประเมิน

จากการออกติดตามการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ PISA 2018 ได้ผลการสังเคราะห์กิจกรรมหลากหลายรูปแบบ ดังนี้

5.2.4.1 ใช้ช่วงเวลาที่นอกเวลาเรียนปกติ จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะ ช่วงเย็น แต่สำหรับบางโรงเรียนสามารถจัดในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ได้ อาทิ โรงเรียนขยายโอกาส บางแห่ง และโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารณราชวิทยาลัย

5.2.4.2 โรงเรียนที่คอมพิวเตอร์ไม่พร้อม นำนักเรียนไปฝึกซ้อมกับโรงเรียนที่มีคอมพิวเตอร์และวิทยาการที่มีความรู้ความเข้าใจในการสอบด้วยคอมพิวเตอร์

5.2.4.3 จัดค่ายวิชาการในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ รูปแบบนี้เกิดขึ้นกับโรงเรียนที่มีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะจำนวนมาก นอกจากจะมีความรู้ความเข้าใจในคำถามตามแนว PISA ยังกระตุ้นให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญต่อการเข้าร่วมโปรแกรม PISA ได้อีกด้วย

5.2.4.4 เชิญวิทยากรที่มีความเข้าใจในคำถามตามแนวทางการประเมิน PISA ให้ความรู้กับนักเรียน หลังจากนั้นครูจะเป็นผู้ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้อย่างต่อเนื่อง

5.2.4.5 เป็นรูปแบบที่โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัยใช้มาอย่างต่อเนื่อง โดยครูนำข้อสอบ PISA ลงสู่ชั้นเรียนตามความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างฝึกฝนการทำข้อสอบ PISA

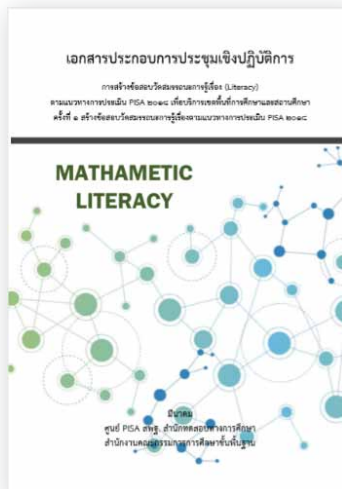
เก็บข้อมูลการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018

5.2.5 กิจกรรมย่อยที่ 5 พัฒนาแบบทดสอบวัดสมรรถนะตามแนวทาง PISA

ศูนย์ PISA สพฐ. จัดทำเอกสารคู่มือการสร้างข้อสอบตามรูปแบบ PISA จำแนกตามสมรรถนะความฉลาดรู้ 3 ด้าน เพื่อให้ผู้ออกข้อสอบสามารถสร้างข้อสอบอิงสถานการณ์ตามแนว PISA ได้อย่างถูกต้อง

สถานศึกษาและนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ 153 โรงเรียน มีข้อสอบตามแนว PISA สำหรับการเตรียมความพร้อมรับการประเมิน PISA 2018 ดังนี้

- 5.2.5.1 ข้อสอบด้านการรู้เรื่องการอ่าน จำนวน 7 สถานการณ์ รวม 35 ข้อ
- 5.2.5.2 ข้อสอบด้านการรู้เรื่องวิทยาศาสตร์ จำนวน 6 สถานการณ์ รวม 30 ข้อ
- 5.2.5.3 ข้อสอบด้านการรู้เรื่องคณิตศาสตร์ จำนวน 13 สถานการณ์ รวม 75 ข้อ

5.2.6 กิจกรรมย่อยที่ 6 พัฒนาสื่อเสริมทักษะกระบวนการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินของ PISA

ผลการดำเนินงาน ได้แก่ แบบฝึกเสริมทักษะการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินของ PISA จำนวน 45 สถานการณ์ โดยเป็นแบบฝึกเสริมทักษะการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินของ PISA ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน 15 สถานการณ์ ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์ 15 สถานการณ์ และความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ 15 สถานการณ์ โดยแต่ละแบบฝึกมีส่วนประกอบ 2 ส่วน ดังนี้

1. สถานการณ์ เป็นบทอ่านที่นำเสนอเพื่อให้นักเรียนทำความเข้าใจ ซึ่งแต่ละสถานการณ์นำเสนอในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ความเรียง รูปภาพประกอบคำอธิบาย ตารางข้อมูล รูปภาพ กราฟ เนื้อหาของบทอ่านมีความสัมพันธ์กับนักเรียนทั้งในเรื่องส่วนตัว สังคม หรือการอ่านเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง

2. ชุดคำถาม ประกอบด้วย คำถามย่อยเพื่อฝึกทักษะด้านการอ่านและการแก้ปัญหาของนักเรียนแต่ละด้านตามกรอบการประเมินของ PISA

คณะกรรมการร่วมสร้างแบบฝึกและบรรณาธิการแบบฝึกเสริมทักษะการแก้ปัญหาตามแนวทางการประเมินของ PISA

5.3 กิจกรรมที่ 3 สนับสนุนการจัดสัมมนาเรื่อง “การยกระดับการเรียนรู้ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” : ประสพการณ์จาก PISA 2561 (Raising Learning Outcomes in Southeast Asia : Insights from PISA) จากการสัมมนาดังกล่าวได้แนวทางการพัฒนาระบบการศึกษาในระดับนโยบายจากประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการนำข้อมูลจาก PISA สู่อการพัฒนาการเรียนการสอน และเพิ่มวิสัยทัศน์การพัฒนาระบบการศึกษาที่ควรจะเป็นในโลกอนาคตที่มีความเปลี่ยนแปลง

ประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เข้าร่วมประชุมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

Andreas Schleicher บรรยายพิเศษ และให้ข้อเสนอแนะการใช้ข้อมูล PISA เพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

นักวิชาการศึกษาจาก สทศ. ร่วมประชุมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับ สสวท.

5.4 กิจกรรมที่ 4 พัฒนาระบบคลังข้อสอบ PISA-STYLE ด้วยระบบออนไลน์ผ่านระบบ Cloud และใช้ AI ในการตรวจให้คะแนน

การดำเนินการดังกล่าวนี้ อยู่ระหว่างทดลองระบบการตรวจข้อสอบด้วยปัญญาประดิษฐ์
ชื่อ URL : www.pisacenterobec.org

5.5 กิจกรรมที่ 5 พัฒนาศักยภาพด้านการสร้างข้อสอบตามแนว PISA ให้กับบุคลากรส่วนกลาง และระดับเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.5.1 นักวิชาการศึกษาส่วนกลางที่มีภารกิจด้านการสร้างข้อสอบ มีแนวทางการพัฒนากระบวนการสร้างข้อสอบเพื่อให้มีแนวทางตามการประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล

5.5.2 ศึกษาניתกศก 550 คน จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 225 เขตพื้นที่ที่มีความเข้าใจกระบวนการสร้างข้อสอบตามแนว PISA และสามารถให้คำปรึกษาครูในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลในระดับชั้นเรียนให้พัฒนาสู่แนวทางการประเมินในระดับมาตรฐานสากล

5.5.3 สื่อการเรียนรู้แนวทางการสร้างข้อสอบตามแนว PISA แบบ e-learning

กิจกรรมวิเคราะห์กรอบโครงสร้างการประเมิน
PISA ด้วยกระบวนการระดมความคิด

ศึกษานิตศก ฝีกสร้างข้อสอบตามแนว PISA

5.6 กิจกรรมที่ 6 พัฒนาเครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน สำหรับเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประเมิน PISA 2021

5.6.1 เครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ขององค์การโออีซีดี พร้อมคู่มือปฏิบัติการของครูและผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียนในการประเมิน PISA 2021

5.6.2 ครูผู้สอนมี Application I-Profler เพื่อให้ส่งเสริมการติดตามและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.6.3 หลักสูตรและสื่อสนับสนุนการพัฒนาครูเพื่อส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียนของไทย พร้อมทั้งวิทยากรแกนนำ จำนวน 35 คน

5.6.4 ศึกษานิเทศก์ที่ได้รับการอบรมการใช้เครื่องมือส่งเสริมและประเมินทักษะความคิดสร้างสรรค์และทักษะการคิดวิเคราะห์ในชั้นเรียน จำนวน 225 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 450 คน

การพัฒนาบุคลากรแกนนำ creative and critical thinking

6. ประโยชน์ที่ได้รับ

6.1 เจริญปริมาณ

- 6.1.1 นักเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4,200 คน
- 6.1.2 ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 459 คน
- 6.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 153 คน
- 6.1.4 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 84 คน
- 6.1.5 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 225 คน

6.2 เจริญคุณภาพ

- 6.2.1 นักเรียนที่มีศักยภาพสูง ทำให้ประเทศนั้นมีโอกาสสูงที่จะประสบความสำเร็จในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในอนาคต
- 6.2.2 ครูได้แนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่จำเป็นตามศตวรรษที่ 21
- 6.2.3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถขยายขีดความสามารถในการให้บริการด้านการวัดและประเมินผลสมรรถนะของผู้เรียนด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเข้าถึงการบูรณาการองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ให้แก่นักเรียน ครู และประชาชนทั่วไป ส่งผลให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียมกันและส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 6.2.4 เพิ่มภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศในด้านความน่าเชื่อถือและความน่าลงทุนของประเทศ
- 6.2.5 การลงทุนทางเศรษฐกิจที่มากขึ้นส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในประเทศ

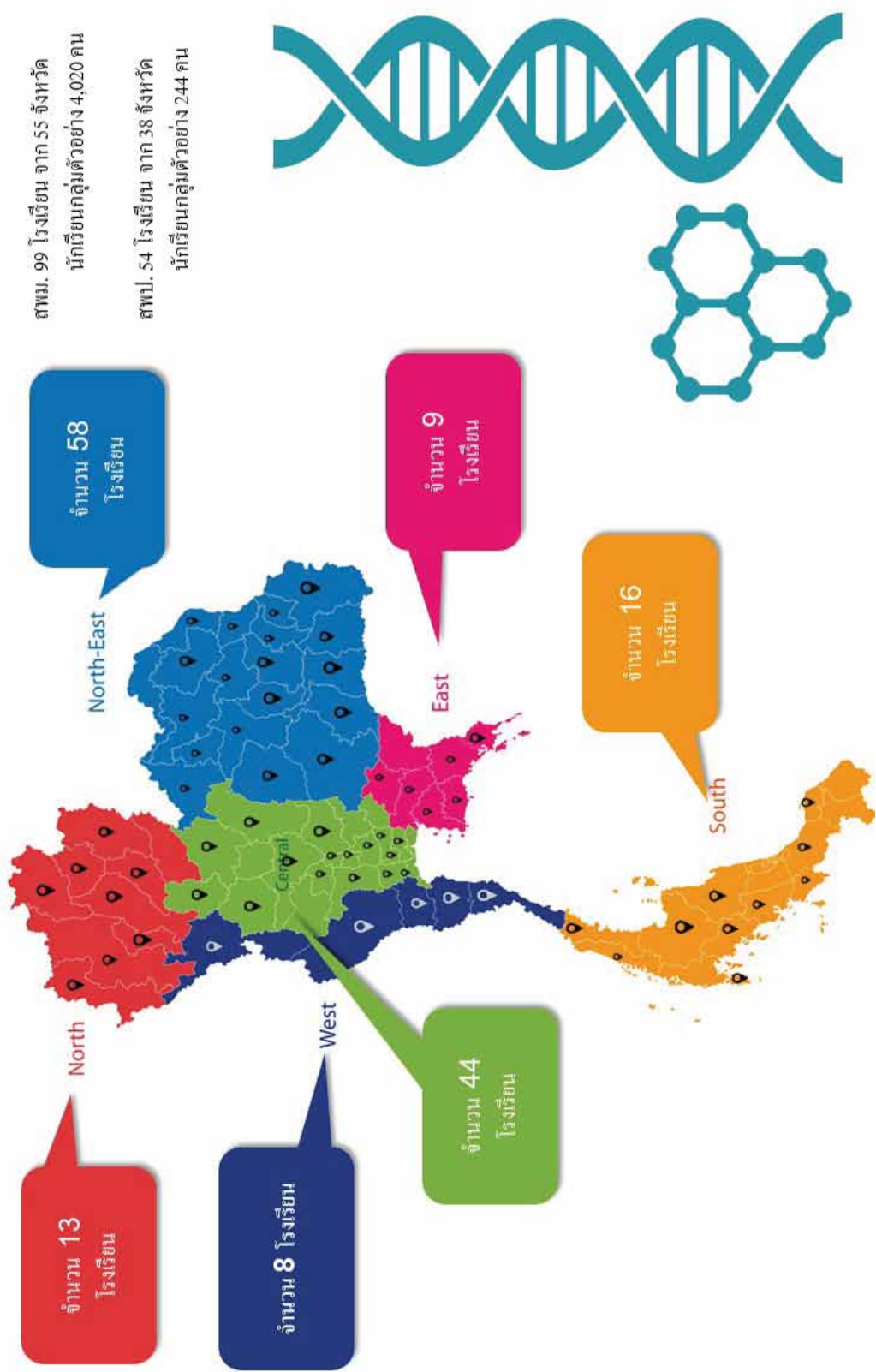
PISA

ពារគណៈ

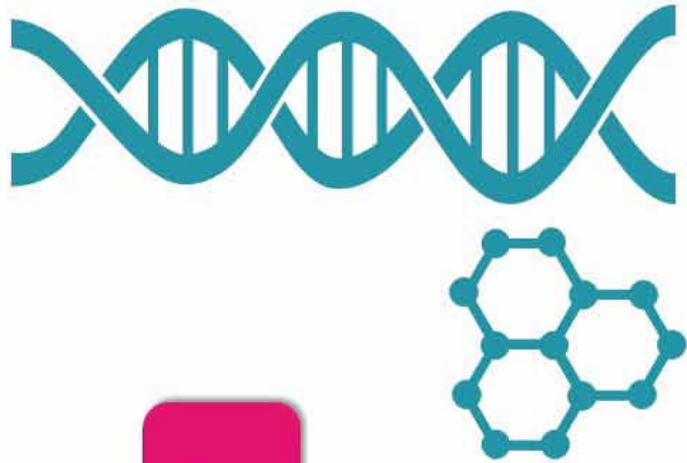
ภาคผนวก ก

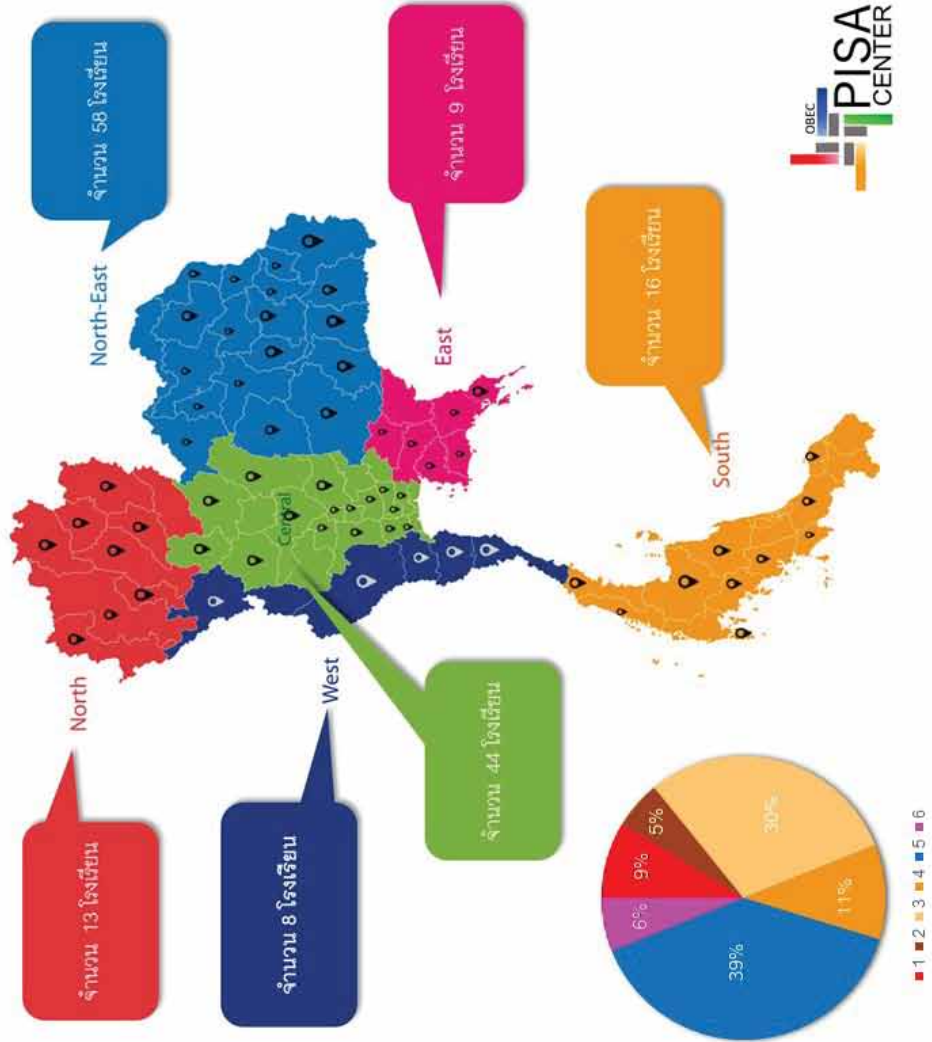
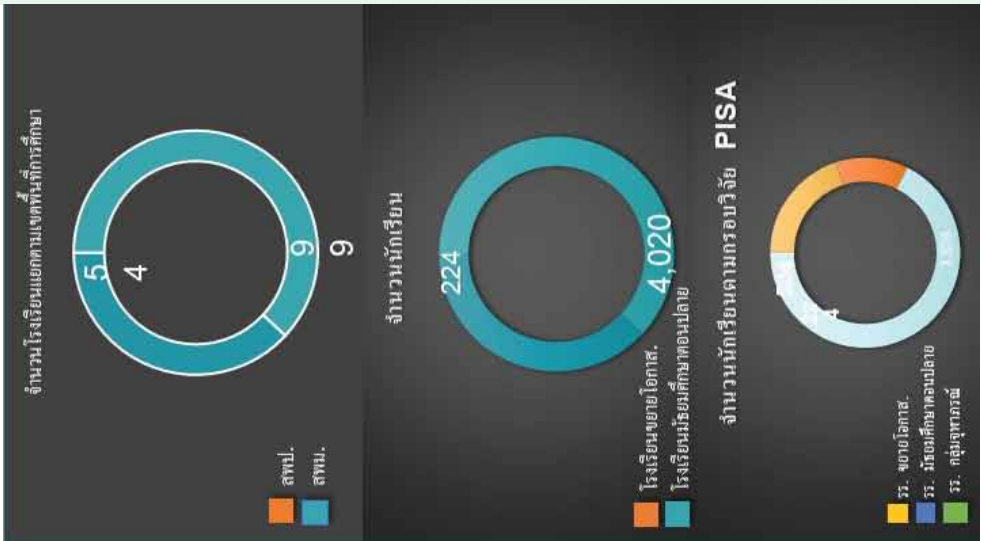
ข้อมูลพื้นฐาน PISA 2018

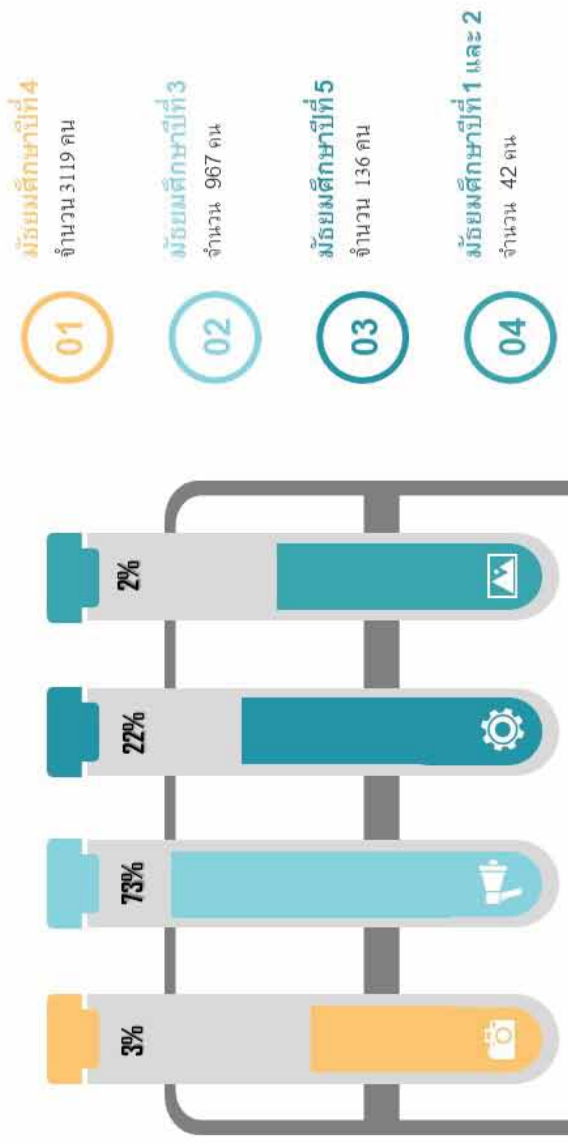
สพม. 99 โรงเรียน จาก 55 จังหวัด
 นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 4,020 คน

สพป. 54 โรงเรียน จาก 38 จังหวัด
 นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 244 คน

จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นการศึกษา

ภาคผนวก V

ผลการประเมิน PISA 2018

กลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผลการประเมิน PISA 2018 ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์ ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มโรงเรียน	คะแนนเฉลี่ย		
	การอ่าน	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์
สพฐ. (ขยายโอกาส)	359	396	405
สพฐ. (มัธยม)	409	435	444
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	535	595	577
เฉลี่ยประเทศ	393	419	426

2. ผลการประเมิน PISA 2018 ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน จำแนกตามกระบวนการอ่าน

กลุ่มโรงเรียน	คะแนนเฉลี่ยจำแนกตามกระบวนการอ่าน		
	การรู้ตำแหน่ง ข้อสนเทศ	การมีความเข้าใจ ในเนื้อเรื่อง	การประเมิน และสะท้อน ความคิดเห็น
สพฐ. (ขยายโอกาส)	359	367	365
สพฐ. (มัธยม)	412	421	417
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	543	555	560
เฉลี่ยประเทศ	393	401	396

3. ผลการประเมิน PISA 2018 ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน จำแนกตามโครงสร้างของเนื้อหา

กลุ่มโรงเรียน	คะแนนเฉลี่ยจำแนกตามโครงสร้างของเนื้อหา	
	เรื่องเดียว	หลากหลายเรื่อง
สพฐ. (ขยายโอกาส)	360	370
สพฐ. (มัธยม)	415	421
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	555	554
เฉลี่ยประเทศ	395	401

4. ผลการประเมิน PISA 2018 ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์ และด้านวิทยาศาสตร์
ของกลุ่มโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามพื้นที่

กลุ่มโรงเรียน				
	กทม. และ ปริมณฑล	ภาคกลาง	ภาคเหนือ ตอนบน	
ความฉลาดรู้ด้านการอ่าน				
สพฐ. (ขยายโอกาส)	349	380	378	
สพฐ. (มัธยม)	452	391	415	
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	553	514	528	
เฉลี่ยประเทศ	530	370	410	
ความฉลาดรู้ด้านคณิตศาสตร์				
สพฐ. (ขยายโอกาส)	352	456	410	
สพฐ. (มัธยม)	470	416	449	
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	636	559	603	
เฉลี่ยประเทศ	451	398	441	
ความฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์				
สพฐ. (ขยายโอกาส)	370	455	420	
สพฐ. (มัธยม)	485	428	452	
วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย	613	553	575	
เฉลี่ยประเทศ	463	407	447	

พื้นที่

	ภาคเหนือ ตอนล่าง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง	ภาคใต้	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก
	352	358	359	357	380	310
	400	396	391	410	399	402
	545	524	550	528	550	545
	384	375	378	392	395	388
	374	386	408	395	410	356
	428	429	423	434	417	421
	608	588	587	587	618	588
	410	405	410	414	412	412
	392	420	411	402	420	363
	438	430	427	434	431	437
	585	567	578	570	604	571
	420	407	413	422	422	422

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษาโครงการ

1. นายอำนาจ วิทยานุกูวดี
2. นางวัฒนาพร ระงับทุกข์
3. นายวิษณุ ทรัพย์สมบัติ

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา

คณะกรรมการ

1. นางณัฐา เพชรธนู
2. นางสาวจรรยาตรี แจบไธสง
3. นางสาววาทีณี ศรีวิชัย

ผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.
รองผู้อำนวยการศูนย์ PISA สพฐ.
พนักงานจ้างเหมา

